ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ЗЕМЕДЕЛСКИ ФОНД ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ - ЕВРОПА ИНВЕСТИРА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ
СНЦ „МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – АЙТОС”

ДОКЛАД

ОТ МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР НА МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА – АЙТОС ЗА ПЕРИОДА 2016-2020 ГОД. ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА МИГ ПО ЧЛ. 34, ПАРАГРАФ 3, БУКВА „Ж“ ОТ РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 1303/2013

ДЕКЕМВРИ 2020

МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	2
Въведение	3
1. Характеристики на провеждания мониторинг и оценка на Стратегията за ВОМР на МИГ-Айтос	5
2.Обща информация за Стратегията за ВОМР на МИГ-Айтос	11
3.Мониторинг и оценка на цялостното изпълнение на СВОМР, включително брой на създадени работни места	15
4.Мониторинг и оценка на мерки от СВОМР	21
5.Мониторинг по проекти към СВОМР	34
6.Оценка на добавената стойност при изпълнението на СВОМР	37
7.Изводи и препоръки	41
Източници на информация	42

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВОМР	Водено от общностите местно развитие
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие”
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
КППП	Комисия за подбор на проектни предложения
МИГ	Местна инициативна група
МЗХГ	Министерство на земеделието храните и горите
МФ	Министерство на финансите
НЧ	Народно читалище
НПО	Неправителствена организация
ОСП	Обща селскостопанска политика
ПП	Проектно предложение
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
РА	Разплащателна агенция
СВОМР	Стратегия за Водено от общностите местно развитие
СНЦ	Сдружение с нестопанска цел
СМР	Строително-монтажни работи
УО	Управляващ орган
LEADER	ЛИДЕР- Връзки между дейностите за развитие на селските райони (от френски: „Liaison entre actions de développement rural“)

ВЪВЕДЕНИЕ

На 21.10.2016 г. Сдружение „Местна инициативна група-Айтос“ подписва Споразумение за изпълнение на Стратегия за Водено от общностите местно развитие (СВОМР) № РД 50-146/21.10.2016 г. по подмярка 19.2. Прилагане на операции в рамките на Стратегии за Водено от общностите местно развитие от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г., и подмярка 19.4. Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за Водено от общностите местно развитие“.

За първи път в настоящият програмен период СНЦ „МИГ-Айтос“ изпълнява Стратегия за ВОМР, финансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Чрез изпълнението на Стратегията е планирано да бъде постигнат интегриран ефект за симулиране на местното развитие и превръщане на територията на МИГ - Айтос в динамично развиващ се селски район, с разнообразен и устойчив бизнес, осигуряващ заетост, справедливи и стабилни доходи, с адекватни за 21-ви век условия, качество и стандарт на живот за хората и ефективно използване на местните.

Настоящият Доклад от мониторинг и оценка на Стратегията за ВОМР на сдружение „Местна инициативна група – Айтос“ разглежда периода от м. Ноември 2016 г. до м. Декември 2020 г. Документът има за цел да оцени постигнатите в този период резултати по изпълнението на Стратегията за ВОМР, да се измери напредъкът към постигането на целите, да се определи дали ресурсите са били използвани ефикасно и да се оцени нейната добавена стойност в местен план. Съгласно заложеното в Стратегията за ВОМР извършването на оценката е възложено на външни експерти. доклад е изготвен в рамките на договор за услуга от 01.09.2020 година, сключен между СНЦ „МИГ-Айтос” и ЕТ „Регионсулт-Георги Митев” с предмет „Мониторинг и оценка на стратегията за ВОМР за изпълнение на задълженията на МИГ по чл. 34, параграф 3, буква "ж" от Регламент (ЕС) 1303/2013. Дейността е част от дейностите на МИГ-Айтос за управление на

Стратегията за ВОМР в изпълнение на Споразумение № РД50-146 от 21.10.2016 година за изпълнение на Стратегия за ВОМР.

В методически аспект мониторинга и оценката на Стратегията за ВОМР на МИГ-Айтос се основава на препоръките в програмни документи на ЕК на ЕС и на МЗХГ на Р.България относно стратегиите за Водено от общностите местно развитие (СВОМР) по подхода LEADER/ВОМР на ЕС. Използвани са също програмни и отчетни документи на МИГ – Айтос, публикации на водещи европейки и български експерти за оценка на изпълнението на СВОМР по подхода ВОМР и др.

Докладът представя в обобщен вид актуална информация за основните дейности реализирани в подкрепа на местната общност, описва изпълнението и ангажиментите на МИГ-Айтос проследява цялостния напредък в изпълнението на Стратегията за Водено от общностите местно развитие. До известна степен ще допринесе за извличане на поуки и добри практики и в този смисъл ще подпомогне изготвянето на следващия оценъчен документ – последващата оценка, която е планирано да се проведе през 2021 година.

Отчетени са и спецификите на подхода LEADER/ВОМР в контекста на оценката на качеството на живот и осигуряването на добавена стойност на територията на МИГ-Айтос.

Докладът по своя характер е публичен документ и е предназначен за екипа и органите на управление на Сдружение с нестопанска цел „Местна инициативна група - Айтос”, както и за всички заинтересовани страни от прилагането на Стратегията за ВОМР и развитието на територията на МИГ-Айтос.

1.ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОВЕЖДАНИЯ МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР НА МИГ-АЙТОС

Основните цели на мониторинга и оценката на Стратегията на ВОМР са:

- Отчитане на напредъка в прилагането на СВОМР, чрез наблюдението по заложените индикатори, ефективността и ефикасността в процеса на прилагане на мерките и администриране на Стратегията;
- Разглеждане на резултатите и въздействията на Стратегията, вкл. определяне на степента на тяхното съответствие с поставените цели, приноса към постигането на целите, цялостно въздействие върху местната общност, устойчивост на постигнатото;
- Оценяване на популяризирането на МИГ/СВОМР и на добавената стойност;
- Анализиране на възникнали положителни и отрицателни тенденции и/или предизвикателства.

Чрез мониторинга и оценката се цели да се предостави на КВО на МИГ, на УС, на екипа, както и на всички заинтересовани страни - ранна информация за напредъка - или липсата на напредък - по постигане на заложените цели, резултати и индикатори. Основната цел е да се идентифицират отклоненията или проблемите при изпълнението на поставените задачи, като по този начин се подобри прилагането на СВОМР и се улесни/подобри по-нататъшното развитие на процеса на реализация. В резултат на осъществяването на мониторинг могат да се направят своевременни промени в начина на

В рамките на мониторинга и оценката е извършена проверка на съгласуваността на интервенционната логика на Стратегията за ВОМР и свързване на интервенционната логика с оценъчните елементи на Стратегията за ВОМР.

- ***Методи***

При извършването на мониторинга и оценка, експертния екип използва комбинация от различни методи, включваща кабинетно проучване, провеждане на интервюта с членове на ОС, УС, екипа на МИГ, сравнителен и

експертен анализ, срещи с представители на заинтересованите страни (идентифицирани в Анализа на заинтересованите страни, приложение към СВОМР).

- ***Индикатори***

Оценката се извършва въз основата на набор от индикатори, които отчитат специфичния характер на подкрепата, целите на СВОМР, социално-икономическата ситуация на територията.Предвидено е при оценката на СВОМР да се използват следните видове ***индикатори (показатели):***

- Индикатори за вложените ресурси (изходни), например: разходи по мерки, разходи за управление на СВОМР);
- Индикатори за количественото изражение на мерките (изходни): измерват пряко реализираните дейности по мерките, като например: брой бенефициенти, получаващи инвестиционна подкрепа, общ обем на инвестициите и др.;
- Индикатори за резултат: измерват преките последствия (ползи) след изпълнението на проектите и така се оценяват и самите мерки. Те осигуряват информация за промените в поведението, капацитета или резултатите на преките бенефициенти и се измерват във физически или парични единици (например: предприети инвестиции, брой на земеделските производители)
- Индикатори за въздействие: Те изразяват ползите от намесите (проектите и мерките) не само на равнище подпомагане на бенефициенти, но и по-високо, на ниво „общност“, „територия“ и т.н. Тези индикатори са свързани с по-широките (общите) цели на програмата (например: увеличаване на заетостта в територията, увеличена производителност на селскостопанския сектор и др.).

От особена важност е в процеса на оценка да се анализира приложимостта и полезността на всеки индикатор с оглед целите на оценката – анализ на напредъка спрямо заложените цели; както и реалистичността на определените целеви стойности в контекста на актуалната ситуация, която може да е

променена в сравнение с момента на разработване на стратегията или дадени предпоставки да не са се осъществили.

- ***Система за мониторинг на МИГ-Айтос в съответствие с т. 8.4. от Стратегията за ВОМР на МИГ-Айтос***

В т.8.4. от Стратегията за ВОМР е дефинирана рамката на системата за мониторинг и оценка, която се прилага от МИГ-Айтос. В нея мониторингът се определя като системно и непрекъснато събиране, анализ и използване на информация за управленски контрол и вземане на решения, а оценката се определя като преценка на публичните политики от гледна точка на техните резултати и въздействие, както и на потребностите, чието удовлетворяване се цели с тях. МИГ осъществява мониторинг на всички равнища на административна дейност. При него се използват както официални доклади, така и неофициални съобщения, като акцентът може да се постави върху:

- използваните ресурси/вложенията (мониторинг на влаганите ресурси);
- планираните дейности и/или осъществяваните процеси (мониторинг на изпълнението);
- получените крайни/непосредствени резултати (мониторинг на резултатите).

Целта е да се коригират отклоненията от поставените задачи, като по този начин се подобри осъществяването на инициативата и се улесни по-нататъшното развитие на процеса. Чрез мониторинга ще се цели да се предостави на компетентните органи /УО на ПРСР, Общото събрание и Управителния съвет на МИГ/, както и на главните заинтересовани страни, ранна информация за напредъка – или липсата на напредък – по постигането на резултатите. По време на мониторинга се набират количествени и качествени данни за ежедневния процес по прилагането на Стратегията, като напредъкът към текущия момент се сравнява с първоначалните очаквания, за да се определят евентуалните необходими корективни действия. МИГ предвижда да разработи план за осъществяване на мониторинг за реализацията на стратегията, включващ: показатели за крайния резултат,

източници на данните, методите за събиране на данните, кой ще събира данните и с каква честота и кой ще използва информацията. МИГ ще извършва редовни мониторингови посещения, според предварително разработен план-график. Те ще бъдат насочени към проследяване изпълнението на проектните дейности и качеството на услугите, потвърждаване, че услугата реално е била предоставена, инвестициите са били извършени, а правилата – спазени. Освен това мониторинговото посещение ще включва физическа проверка дали обектът на договора е наистина наличен, съгласно спецификациите на проекта, както и че е правилно отразен.

На този етап МИГ- Айтос е изградил и поддържа собствена база данни, чрез която е предвидена възможност за проследяването на определен набор от финансови индикатори, между които: брой и стойност на подадените заявления, брой и стойност на одобрените заявления, брой и стойност на сключените договори, брой и стойност на подадените искания за плащане, брой и стойност на одобрените искания за плащане, брой и стойност на успешно приключилите проекти. Тези базисни индикатори ще се допълват от поредица от индикатори за резултат и въздействие, които се осигуряват от информационната система. Екипът на МИГ поддържа актуална информация по отношение на напредъка по изпълнението на стратегията като редовно проследява заложените индикатори.

- ***Въпроси за оценка***

Въпросите за оценка са основен инструмент за нейното извършване и установяване на връзката между заложените цели и постигнатите резултати, между индикаторите и степента на постигане на целите. Въпросите включват хоризонтални (за цялата стратегия) и специфични (по приоритети) въпроси за оценка, които следва да бъдат съгласувани с интервенционната рамка на стратегията и целите на стратегията, като се търси връзка и с показателите за оценка.

В СВОМР на МИГ-Айтос ***не са формулирани въпроси за оценка***. Настоящата междинна оценка предлага формулирането на въпроси за оценка както следва:

- До каква степен е усвоен заложеният бюджет по мерки / до каква степен се изпълняват заложените цели по мерки (хоризонтален);
- До каква степен са обхванати територията на МИГ и различните приоритетни групи бенефициенти (хоризонтален);
- До каква степен изпълнението на подпомогнатите проекти допринася за постигането на целите на СВОМР (хоризонтален);
- До каква степен СВОМР е допринесла за развитие и стимулиране на предприемачество и устойчив бизнес с висока добавена стойност, осигуряващ заетост и стабилни доходи на населението (специфичен – приоритет)
- До каква степен са подобрени и развити на жизнената среда и качеството на живот и интегрираното, устойчивото и ефективно оползотворяване на природно-културните ресурси на територията на МИГ – Айтос (специфичен - приоритет 2);
- До каква степен механизмът за изпълнение и дейностите за популяризиране са довели до създаване на добавена стойност? (хоризонтален)
- Какви проблеми са налице в процеса на администриране на стратегията и в процеса на прилагане на договорените проекти (хоризонтален)
- Какви мерки следва да бъдат предприети за оставащия период на прилагане или за следващ програмен период.

- ***Аспекти на мониторинга и оценката***

Оценката прави преглед на изпълнението на Стратегията за Водено от общностите местно развитие на Местна инициативна група – Айтос за периода 2016-2020г.

Настоящата оценка:

- в институционален аспект е на местно ниво;
- във времеви план е междинна и предлага преглед на ситуацията в рамките на периода от подписване Споразумението за изпълнение на Стратегията за ВОМР до края на 2020г.;
- в секторен план оценката обхваща разнообразие от сектори –, индустриален, селскостопански, и др.;
- в географски план оценката обхваща селска територия в рамките на ЕС – територията на община Айтос, област Бургас

Провеждания мониторинг и оценка се извършват на три нива на изпълнение на Стратегията за ВОМР:

Фиг.1 Нива на мониторинг и оценка

2.ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР НА МИГ-АЙТОС

- ***.Обща информация за СНЦ „Местна инициативна група-Айтос“ (МИГ-Айтос)***

Сдружение „Местна инициативна група – Айтос“ е учредено през 2008 година. Организацията е регистрирана със съдебно решение № 39 /2008 година на Бургаски окръжен съд при условията на Закона за юридическите лица с нестопанска цел като сдружение за осъществяване на обществено полезна дейност.

„МИГ-Айтос“ е публично-частно партньорство на физически и юридически лица – представители на публичния, стопанския и нестопанския сектор от територията на община Айтос, прилагащо подхода ЛИДЕР/ВОМР по Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 год.

Общото събрание (ОС) е върховен колективен орган на Сдружението. Към м. декември 2020г. то се състои от 37 членове на Сдружението и включва представители на над 70 % от населените места на територията на МИГ:

От Общото Събрание 1 член е представител на община Айтос (2,70 %), 18 са представителите на стопанския сектор (48,65 %) и 18 са представители на сектора на читалища, неправителствените организации и граждани самоопределили се като нестопански сектор (48,65 %). Нито един от представените сектори в Общото събрание не превишава 49 на сто от имащите право на глас.Освен основните си правомощия по ЗЮЛНЦ, ОС избира и освобождава членовете на Управителния съвет (УС), изключва членове и приема членове в случаи на отказ от страна на УС. По отношение на Стратегията за ВОМР, ОС я приема и одобрява както самата стратегия, така и нейния бюджет и годишните доклади за отчитането й.

Управителния съвет /УС/ се състои от 7 лица, членове на Сдружението. УС се избира от ОС с мандат от 5 години. УС избира от състава си Председател и избира и освобождава Изпълнителния директор. По отношение на Стратегията за ВОМР, УС предлага на ОС бюджета и план за изпълнението;

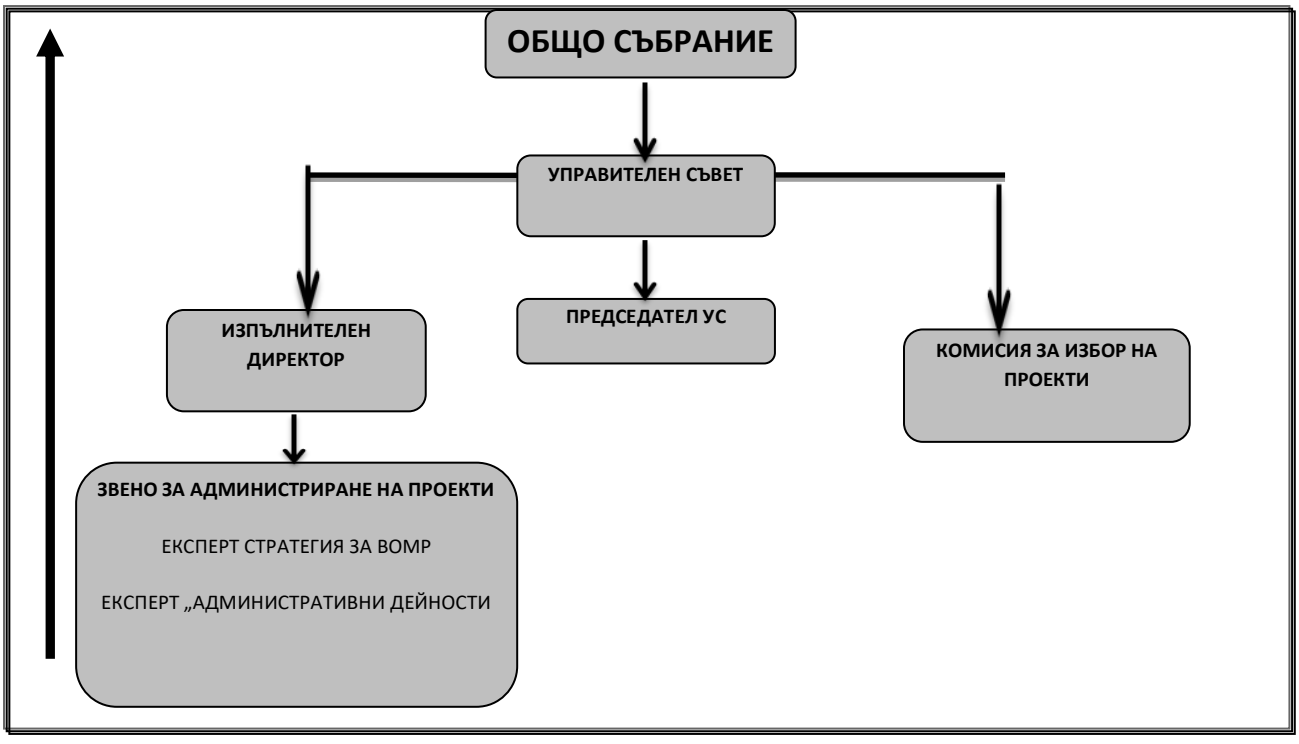
избира и освобождава Комисии за оценка и избор на проекти; взема окончателни решения за финансиране на проекти по подхода ЛИДЕР и др.

Изпълнителния директор на МИГ „Айтос“ се избира от Управителния съвет. Правомощията на изпълнителния директор се определят в устава на МИГ и в трудовия му договор. Той управлява програмната и финансовата дейност на Сдружението.Изпълнителния директор има координиращи и ръководни функции по целия процес на реализация на Стратегията за ВОМР.

Заедно с изпълнителния директор, щатните служители в Звеното за администриране на проекти на МИГ „Айтос“ са още 3-ма експерти

- Експерт „Прилагане на Стратегия за ВОМР“
- Експерт„Административни дейности“
- Счетоводител

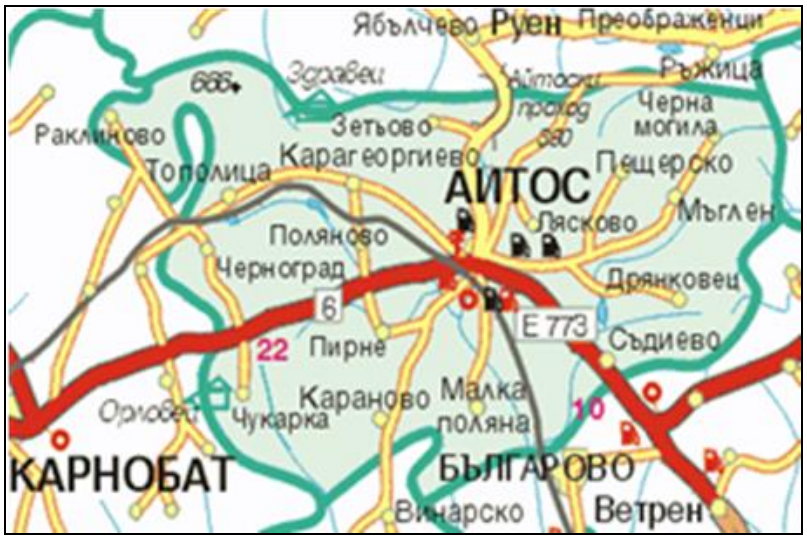
Фиг.2. Актуална организационна структура на МИГ-Айтос към 2020г.

- ***Изходна информация за Стратегията за ВОМР на МИГ-Айтос***

Сдружение „Местна инициативна група – Айтос“ прилага Споразумение за изпълнение на Стратегия за водено от общностите местно развитие № РД 50-146/21.10.2016 г., сключено с Управляващия орган на ПРСР на 21.10.2016 г. – подмярка 19.2. Прилагане на операции в рамките на Стратегии за Водено от общностите местно развитие от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г., и подмярка 19.4. Текущи разходи и популяризиране на Стратегия за Водено от общностите местно развитие. Стойността на договора е 2 933 745.00 лева.

Територията на МИГ-Айтос съвпада изцяло с административните граници на община Айтос и включва 17 населени места - град Айтос и 16 села.

Стратегията включва единствено мерки, финансирани от ПРСР 2014-2020 чрез ЕЗФРСР. Срокът на споразумението изтича пет години след извършване на последното плащане по проекти към стратегията за ВОМР.

Стратегията за ВОМР на МИГ е разработена в съответствие със специфичните характеристики на територията на селския район, установените потребности и местния потенциал за растеж като поставените цели и приоритети и предвидените мерки за изпълнение имат допълващ характер по отношение на регионалните, областните и общински стратегически и планови документи.

Целите и приоритетите на Стратегията на МИГ – Айтос, чието изпълнение ще наблюдава оценката, са:

<table>
<tr><td colspan="2">Стратегическа цел:
Стимулиране на местното развитие и превръщане на територията на МИГ - Айтос в динамично развиващ се селски район, с разнообразен и устойчив бизнес, осигуряващ заетост, справедливи и стабилни доходи, с адекватни за 21-ви век условия, качество и стандарт на живот за хората и ефективно използване на местните ресурси</td></tr>
<tr><td>Приоритет 1:
Развитие и стимулиране на предприемачество и устойчив бизнес с висока добавена стойност, осигуряващ заетост и стабилни доходи на населението</td><td>Приоритет 2:
Подобряване и развитие на жизнената среда и качеството на живот и интегрирано, устойчиво и ефективно оползотворяване на природно-културните ресурси на територията на МИГ - Айтос</td></tr>
<tr><td>Специфична цел 1.1:
Подобряване на общата ефективност, конкурентоспособност и устойчивост на земеделските стопанства и насърчаване на колективни инвестиции

Мярка 4.1. „Инвестиции в земеделски стопанства“</td><td>Специфична цел 2.1:
Подобряване на качеството на живот и на услугите за местните общности

Мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура</td></tr>
<tr><td>Специфична цел 1.2:
на селскостопански продукти Насърчаване създаването, развитието и подобряване на цялостната дейност на предприятия от хранително-преработвателната промишленост, включително къси вериги на доставка
Мярка 4.2. „Инвестиции в преработка/маркетинг ”</td><td rowspan="2">Специфична цел 2.2:
Устойчиво развитие на територията чрез ефективно използване на месните ресурси

Мярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“</td></tr>
<tr><td>Специфична цел 1.3:
Насърчаване на предприемачеството и развитие на неземеделски бизнес.

Мярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности</td></tr>
</table>

Индикаторите за цялостното прилагане на Стратегията за ВОМР, както и тези по отделните мерки и тяхното постигане са посочени в следващите части на настоящата оценка.

Оценка прави преглед на изпълнението на Стратегията за Водено от общностите местно развитие на Местна инициативна група – Айтос за периода 2016-2020г.

3. МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ЦЯЛОСТНОТО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР НА МИГ-АЙТОС

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони е основен и единствен фонд, по който се финансира Стратегията за ВОМР на МИГ-Айтос и се подпомагат бенефициентите от територията на МИГ чрез включените в Стратегията **пет мерки** от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014-2020 год:

- **Мярка 4.1.1** „Инвестиции в земеделски стопанства“ с бюджет от **200 000 лева или 6,82%** от общата стойност по СВОМР**;**
- **Мярка 4.2.1** „Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти” с бюджет **200 000 лева или 6,82** % от средствата по СВОМР;
- **Мярка 6.4.1** „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“ с бюджет **933 745,00 лева** или **31,38**% от средствата по СВОМР;
- **Мярка 7.2.** „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ с бюджет **1 400 000** лева или **47,72 %** от средствата по СВОМР;
- **Мярка 7.5.** „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура“ – с бюджет от **200 000 лева** или 6,82 % от средствата по СВОМР.

Интервенциите по мярка 4.1.1, мярка 4.2.1 и мярка 6.4.1 са в обхвата на стратегически ПРИОРИТЕТ 1 на Стратегията за ВОМР - Развитие и стимулиране на предприемачество и устойчив бизнес с висока добавена стойност, осигуряващ заетост и стабилни доходи на населението. По него са предвидени средства в размер на общо **1 333 745 лева** или **45,46 %** от финансовия план на Стратегията за ВОМР.

Интервенциите по мярка 7.2 и мярка 7.5. са в обхвата на стратегически ПРИОРИТЕТ 2 на Стратегията за ВОМР - Подобряване и развитие на жизнената среда и качеството на живот и интегрирано, устойчиво и ефективно оползотворяване на природно-културните ресурси на територията на МИГ - Айтос. По него са предвидени средства в размер на общо **1 600 000 лева** или **54,54 %** от финансовия план на Стратегията за ВОМР.

Поради промени в нормативната база за прилагането на подхода ВОМР, включително включването на подхода ВОМР и в частност подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие" на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие" в обхвата на ИСУН 2020, както и промени в Стратегията за ВОМР на МИГ-Айтос, първите приеми по мерки от Стратегията са осъществени в последните две години на мониторинговия период, обхванат от настоящия доклад – 2019 и 2020 години.

През 2019 и 2020 година Местна инициативна група Айтос е обявила/осъществила следните процедури с няколко крайни срока за прием на проекти по мерки, финансирани от ЕЗФСР:

- Мярка 4.1.1"Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства"
  Процедура BG06RDNP001-19.333 МИГ-Айтос Мярка 4.1.1 "Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства".

- Мярка 4.2.1 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти"
  Процедура BG06RDNP001-19.331 МИГ Айтос Мярка 4.2.1 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти"

- Мярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности"
  Процедура BG06RDNP001-19.270 МИГ-Айтос Мярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности"

- Мярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура"
  Процедура BG06RDNP001-19.226 МИГ АЙТОС - мярка 7.2 "Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура"

- Мярка 7.5 „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура"

- *Процедура BG06RDNP001-19.334 МИГ АЙТОС - мярка 7.5 " Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура "*

На практика обявените през 2019 и 2020 година общо 8 приема са по всички включени в Стратегията за ВОМР мерки в рамките на пълния им бюджет по финансов план. С тези си действия по управление и администриран на Стратегията за ВОМР МИГ- Айтос успешно преодолява създалото се, макар по обективни причини закъснение в старта на приеми, и навлиза бързо в ритъма на успешно работещите по мерките от ПРСР 2014-2020 Местни инициативни групи в страната. Рязко е минимизиран възможен риск пред изпълнението на Стратегията за ВОМР.

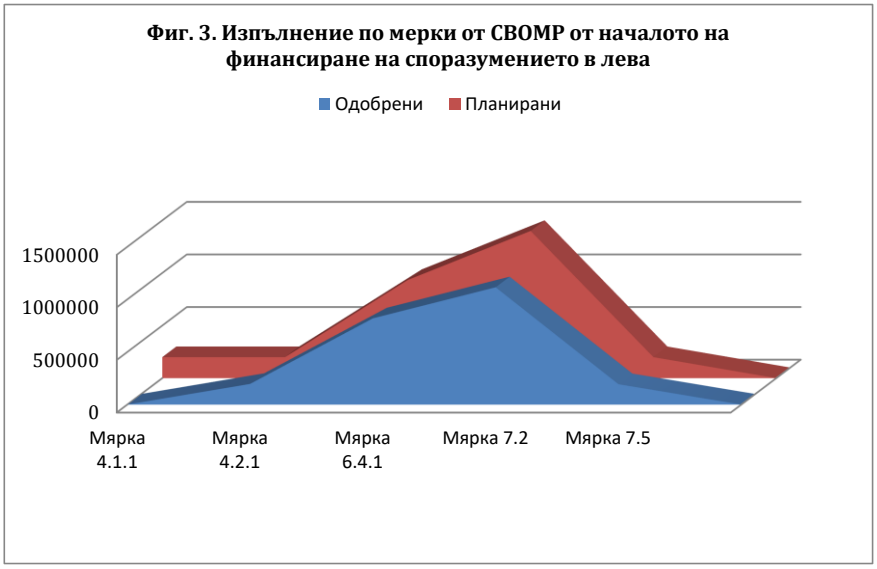
Изпълнението на Стратегията за ВОМР по основните количествени и финансови индикатори, свързани с броя подадени и одобрени проекти на МИГ, общия размер на допустимите разходи по одобрените от МИГ проекти и размера на одобрената безвъзмездна финансова помощ е представено в Таблица 1.

Таблица1. Изпълнение на СВОМР по някои от основните индикатори

Код и наименование на мярката	**Брой получени проекти в МИГ**	**Брой одобрени проекти от МИГ**	**Общ размер на допустимите разходи,одобрени от МИГ**	**Безвъзмездна финансова помощ. одобрена от МИГ**
Мярка 4.1 Инвестиции в земеделски стопанства	2	2	398 856,81	199 428,40
Мярка 4.2.Инвестиции в преработка/ маркетинг на селскостопански продукти;	2	2	393 264,00	196 632,00
Мярка 6.4.1. Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности	13	9	1 128 062,27	820 071,71
Мярка 7.2 Инвестиции в	3	3	1 115 457,88	1 115 457,88

създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура;				
Мярка 7.5 Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура	1	1	194 250,00	194 250,00
Общо:	**21**	**17**	**3 229 890,80**	**2 525 839,90**

На Фиг.1 е представено изпълнението по мерките от СВОМР от началото на финансирането на Споразумението за изпълнение на СВОМР на МИГ-Айтос.

Броят на разкритите работни места е важен индикатор в рамката на наблюдението на изпълнението на Стратегията за ВОМР. Осигуряването на заетост в селските райони е част от политиката на ЕС за насърчаване на заетостта, социалното приобщаване, намаляване на бедността и икономическо развитие в селските райони. Стратегиите за ВОМР,

изпълнявани от местните инициативни групи дават своя съществен принос в това направление.

В Таблица 2 е представена информация за работните места, планирани да бъдат разкрити в рамките на одобрените към момента проекти по Стратегията за ВОМР на МИГ-Айтос

Таблица 2. Работни места

Код и наименование на мярката	**Брой планирани раб. места в СВОМР**	**Брой планирани раб. места в одобрените от МИГ проекти**
Мярка 4.1.1 Инвестиции в земеделски стопанства	4	4
Мярка 4.2.1.Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти;	5	8
Мярка 6.4.1. Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности	17	13
Мярка 7.2 Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура;	6	1
Мярка 7.5 Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура	0	1
Общ брой	**32**	**27**

Индикатори за цялостното прилагане на Стратегията за ВОМР с натрупване 2016-2020г.

Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел съгласно СВОМР 2023	Постигнато на база одобрени от МИГ проекти за периода на мониторинг или сключени договори
Резултат	Брой проекти, финансирани по Стратегията	Брой	21	3
	Брой подадени заявления за подпомагане	Брой	43	21
	Брой на одобрените заявения	Брой	38	17
	Стойност на одобрените заявления	Лева	4 100 000	3 229 890,80
	Брой на сключените договори	Брой	21	3
	Стойност на сключените договори	Лева	2 933 745	557 360,86
	Стойност на изплатените проекти	Лева	2 933 745	0
	Брой бенефициенти, подпомогнати по Стратегията	Брой	16	3
	Брой реализирани иновации в стопанския сектор	Брой	2	0
	Общ брой дейности, свързани с подпомагане на уязвими групи и маргинализирани общности	Брой	2	4
	Брой предприятия от Аграрен сектор, с въведена	Брой	2	0

	модернизация и / или иновация			
	Брой консултации, организирани или осъществени от МИГ	Брой	120	158
	Брой дейности за популяризиране на Стратегията	Брой	18	32
	Дял от населението на територията, което се ползва от проектите по Стратегията	%	65%	70%
Въздействие	Създадени работни места	Брой	32	27

4.МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА МЕРКИ СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР

През периода 2019-2020 СНЦ „МИГ-Айтос“ е планирал и провел **8 (осем) процедури** за подбор на проектни предложения, включващи **всички мерки** от СВОМР:

- **2019 година**

1) ***Процедура с код в ИСУН №BG06RDNP001-19.226 МИГ АЙТОС - мярка 7.2 "Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура" с първи краен срок*** (процедурата е три крайни срока .

В периода от 01.07.2019 год. до 13.08.2019 год. е обявен и приключен първия прием на проектни предложения по процедура за подбор на проектни предложения BG06RDNP001-19.226 МИГ АЙТОС - мярка 7.2 "Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура" към Стратегията за ВОМР на МИГ-Айтос.

В рамките на обявения срок са постъпили две проектни предложения:

- BG06RDN001-19.226-0001 с наименование „Подобряване на уличните настилки на населените места в Община Айтос” /Улици с. Поляново и с. Малка поляна”, кандидат община Айтос със заявен и одобрен от МИГ-Айтос размер на БФП: 334 957.38 лева
- BG06RDN001-19.226-0002, с наименование „Реконструкция и рехабилитация на тротоарни настилки на улици в гр. Айтос“ с кандидат община Айтос. Заявен и одобрен от МИГ-Айтос размер на БФП: 389 982.66 лева.

Оценителният доклад по процедурата е одобрен на 02.10.2019 г. от УС на СНЦ „МИГ-Айтос”.С писма с изх. № 164/03.10.2019 г., УО на ПРСР 2014-2020 год. и ДФЗ са уведомени за приключила оценка на проектни предложения по процедурата

- **2020 година**

1) ***Процедура с код в ИСУН №BG06RDNP001-19.226 МИГ АЙТОС - мярка 7.2 "Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура" с втори краен срок***

Бюджет на процедурата с втори краен срок - 675 059, 96 лева (наличен финансов ресурс след одобрен от УС на МИГ-Айтос оценителен доклад по първи прием). Процедурата е обявена на 29.11.2019 г. с втори краен срок за кандидатстване – 28.12..2019 г. Оценителната сесия е създадена на 30.12.2019 г. По процедурата е постъпило едно проектно предложение от община Айтос, № BG06RDNP001-19.226-0003 с наименование "Благоустрояване и реновация на спортна зала към стадион в УПИ I, кв. 50 по плана на гр. Айтос”. Оценката на проектните предложения приключи на 10.02.2020 г. Оценителния доклад на КППП е одобрен от УС на СНЦ „МИГ – Айтос“ на 17.02.2020. Предложено за финансиране е проектно предложение с код в ИСУН № BG06RDNP001-19.226-0003 с обща стойност на одобрените разходи и одобрен размер на БФП 390 517.84. С писмо с изх. № 194/18.02.2020 г. е изпратен оценителният доклад за одобрение от ДФ „Земеделие“. Всички документи по процедурата са налични в ИСУН 2020г.

С решение на УС на МИГ-Айтос от 23.03.2020 г. във връзка с обявеното извънредно положение в Република България и препоръките на Националния оперативен щаб, свързани с предотвратяване и ограничаване разпространението на COVID-19 е променен третия краен срок по процедура №BG06RDNP001-19.226 МИГ АЙТОС - мярка 7.2 "Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура". С писмо с изх. № 203/23.03.2020 г., УО на ПРСР е уведомен за промяната.

2.) Процедура с код в ИСУН №BG06RDNP001-19.270 МИГ-Айтос Мярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности" с първи краен срок.

Процедурата е обявена с три крайни срока за кандидатстване и общ бюджет 933 745.00 лева. Първи краен срок от 15.10.2019г. до 12.12.2019г. Оценката на получените проектни предложения е приключена на 10.02.2020г. Оценителният доклад на КППП е одобрен с решение на УС с протокол от 12.02.2020 г.От общо подадени 7 (седем) проектни предложения за финансиране са одобрени 6 (шест). Едно проектно предложение е оттеглено на етап ОАСД. Одобреният размер на БФП е 504 317.16 лева. С писмо с изх. № 193/14.02.2020 г. е изпратен оценителният доклад за одобрение от ДФ „Земеделие".Всички документи по процедурата се съхраняват в ИСУН 2020.

3).Процедура с код в ИСУН №BG06RDNP001-19.331 МИГ Айтос Мярка 4.2.1 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти" с първи краен срок.

Процедурата е обявена с три крайни срока. Бюджет по процедурата: 200 000.00 лева**.** На 07.01.2020 г. приключи първия прием на проектни предложения по процедурата. Подадено е 1(едно) проектно предложение с кандидат Бенони" ЕООД, №BG06RDNP001-19.331-0001 с наименование „Технологично оборудване за Винарска изба "Бенони", етап 1". Оценката на проектното предложение е приключена на 17.02.2020г. Оценителния доклад на КППП е одобрен от УС на МИГ – Айтос на 21.02.2020г. Одобреният размер на БФП е 99 307.00 лева. С писмо с изх. № 199/21.02.2020 г. е изпратен

оценителният доклад за одобрение от ДФ „Земеделие“. Всички документи по процедурата са налични в ИСУН 2020.

4) Процедура с код в ИСУН №BG06RDNP001-19.333 МИГ-Айтос Мярка 4.1.1 "Подкрепа за инвестиции в земеделски стопанства” с първи краен срок.

Процедурата е обявена с три крайни срока. Бюджет по процедурата: 200 000.00 лева. На 28.01.2020 год. приключва първия прием на проектни предложения по процедурата. В рамките на приема са постъпили 2 (две) проектни предложения: проектно предложение №BG06RDNP001-19.333-0001, „Закупуване на земеделска техника и оборудване за кравеферма“ с кандидат „ХЕЛИОС МИЛК“ ЕООД и проектно предложение №BG06RDNP001-19.333-0002, „Закупуване на земеделска техника и оборудване за отглеждане на животни“ с кандидат ЗП Шефика Мехмед Шаиб. Оценката на проектните предложения по процедурата е приключена на 11.03.2020 г. Оценителния доклад е одобрен от УС на МИГ – Айтос на 18.03.2020 г. Одобрени за финансирани са и двете постъпили проектни предложения. Одобрената БФП от МИГ-Айтос е в размер на 199 428.41 лева. С уведомително писмо с изх. № от 19.03.2020 г. е изпратен оценителният доклад за одобрение от ДФ „Земеделие“. Всички документи по процедурата са налични в ИСУН 2020.

5) Процедура №BG06RDNP001-19.270 МИГ-Айтос Мярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности” с втори краен срок .

Процедурата е с бюджет 429 427.84 лева. Приема на проектни предложения с втори краен срок е проведен от 01.03.2020г. до 13.04.2020г. Оценителният доклад е одобрен с решение на УС с протокол от 02.06.2020 г. От общо 6 (шест) подадени проектни предложения , одобрени за финансирани са 5 (пет), като две от тях са резерви. Одобреният размер на БФП от МИГ-Айтос е в размер на 315 754,55 лв. С писмо с изх. № 219/09.06.2020 г е изпратен оценителният доклад за одобрение от ДФ „Земеделие“. Всички документи по процедурата се съхраняват в ИСУН 2020.

б) Процедура с код в ИСУН №BG06RDNP001-19.331 МИГ Айтос Мярка 4.2.1 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти“ с втори краен срок

Бюджет по процедурата: 100 693.00 лева. В периода от 04.05.2020 год. до 09.06.2020 г. е реализиран втори прием по процедурата . В хода на приема по процедурата е подадено едно проектно предложение: BG06RDNP001-19.331-0002, „Модернизация на млекопреработвателно предприятие“ с кандидат „ХЕЛИОС МИЛК“ ЕООД. Оценителната сесия е създадена на 10.06.2020 г. Оценителният доклад на КППП е одобрен с решение на УС на МИГ-Айтос с протокол от 14.07.2020 г. Одобрено за финансиране от МИГ-Айтос е едно проектно предложение: “Модернизация на млекопреработвателно предприятие”, с код в ИСУН 2020 BG06RDNP001-19.331-0002, с общ размер на допустимите разходи -194 650.00 лева.. Одобреният размер на БФП от МИГ-Айтос е в размер на 97 325.00 лева.С писмо с изх. № 227/15.07.2020 г.е изпратен оценителният доклад за одобрение от ДФ „Земеделие“. Всички документи по процедурата са налични в ИСУН 2020.

7) Процедура с код в ИСУН №BG06RDNP001-19.334 МИГ АЙТОС Мярка 7.5. „Инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа инфраструктура” с първи краен срок.

Процедурата е с два крайни срока. Бюджет по процедурата 200 000.00 лева.

На 22.07.2020 г.приключва първия прием на проектни предложения по процедурата Подадено е едно проектно предложение от Община Айтос с наименование „Вътрешно преустройство на кафе-аперитив в партерния /първи/ етаж от съществуваща административна сграда № 9 от Общински комплекс „Алея на занаятите”, находяща се в ПИ № 000783, мест. „Лесопарк”, землището на гр. Айтос в Посетителски център”, с код в ИСУН № BG06RDNP 001-19.334- 0001/. Оценителният доклад е одобрен с решение на УС на МИГ-Айтос с протокол от заседание, проведено на 04.09.2020 г. Одобрено за финансиране от МИГ-Айтос е полученото проектно предложение с код в ИСУН 2020 BG06RDNP 001-19.334- 0001.Одобреният размер на БФП от МИГ-Айтос е в размер на 194 250,00 лева.

Изпълнителния директор на ДФ"Земеделие е уведомен с писмо с изх. № 239/08.09.2020 г. за приключване на процедурата.Всички документи по процедурата се съхраняват в ИСУН 2020

- ***Одобрени процедури от ДФ "Земеделие" и сключени административни договори следните процедури:***

1).Със **Заповед № 03-РД/1204 от 18.05.2020 г.** на изпълнителният директор на ДФЗ е одобрена като законосъобразна проведената от СНЦ „МИГ-Айтос" процедура с код в ИСУН 2020 №BG06RDNP 001-19.226-S1 МИГ АЙТОС - мярка 7.2 "Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура" ***с първи краен срок.*** Със същата е одобрено за финансиране проектно предложение с кандидат Община Айтос, код в ИСУН № BG06RDNP001-19.226-0001 с наименование „Подобряване на уличните настилки на населените места в Община Айтос" /Улици с. Поляново и с. Малка поляна/", обект на контролна проверка в хода на одобрение на процедурата на МИГ. Одобрената стойност на проекта е 334 957.38 лева.

Размерът на одобрената субсидия (БФП) е лева 279 535.86 лева.

На 09.06.2020 г. е сключен административен договор № BG06RDNP001-19.226-0001-C01 между Държавен фонд „Земеделие", Община Айтос и сдружение „Местна инициативна група – Айтос" за изпълнение н одобрения за финансиране проект.

2). Със **Заповед № 03 РД /3114 от 28.09.2020 г**. на изпълнителният директор на ДФЗ е одобрена като законосъобразна проведената от МИГ-Айтос процедура с код и ИСУН №BG06RDNP001-19.331-S2, мярка 4.2.1 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти". Със същата заповед е одобрено подаденото проектно предложение на ХЕЛИОС МИЛК ЕООД с код в ИСУН 2020 BG06RDNP001-19.331-0002 с наименование „Модернизация на млекопреработвателно предприятие", обект на контролна проверка в хода на одобрение на процедурата на МИГ.

На 19-ти ноември е сключен административен договор № BG06RDNP001-19.331-0002-C01 между Държавен фонд „Земеделие“, „ ХЕЛИОС МИЛК ” ЕООД и сдружение „Местна инициативна група – Айтос“ за одобрен за финансиране проект „Модернизация на млекопреработвателно предприятие“. Одобрената стойност на проекта е 194 650.00 лева. Размерът на одобрената субсидия (БФП) е лв. 97 325.00 лева,

3). Със **Заповед № 03 РД /3667 от 23.10.2020 г**. на Изпълнителният директор на ДФЗ е одобрена като законосъобразна проведената от МИГ-Айтос процедура с код и ИСУН №BG06RDNP001-19.270-S1, Мярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности”. Със същата заповед е одобрено, подаденото в рамките на процедурата и обект на контролна проверка проектно предложение на ДЮЛГЕР ГРУП ЕООД с код в ИСУН 2020 BG06RDNP001-19.270-0004 с наименование „Пускане в експлоатация на цех за производство на мебели“. Одобрената стойност на проекта е 180 500.00 лева. Размерът на одобрената субсидия (БФП) е 135 375.00 лв.
На 17-ти декември е сключен административен договор № BG06RDNP001-19.270-0004-C01 между Държавен фонд „Земеделие“, "ДЮЛГЕР ГРУП” ЕООД и сдружение „Местна инициативна група – Айтос“ за одобрен за финансиране проект „Пускане в експлоатация на цех за производство на мебели“.

Всички останали одобрени по съответните процедури проектни предложения към момента на мониторинговия доклад са в процедура на проверка от експерти на Държавен фонд „Земеделие”. Очаква се по тях да бъдат изготвени писма за допълнителна информация и впоследствие заповеди на изпълнителния директор на ДФЗ за одобрение и предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Изпълнение на индикаторната рамка по мерките от СВОМР

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 4.1.1					
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Постигнато в периода на мониторинга**	**Цел 2023**	**Източник на данни**
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	0	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	0	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ обем на инвестициите	Лева	0,00	400 000	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой, подпомогнати стопанства от животновъдния сектор	Брой	0	1	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Резултат	Дял на младите фермери, финансирани по мярката	%	0	30	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой стопанства, въвели нов продукт или технология	Брой	0	1	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Създадени нови насаждения	Дка	0	10	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой проекти с добавена стойност към земеделски продукти	Брой	0	1	Мониторинг База данни и отчети МИГ

Въздействие	Създадени работни места	Брой	0	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ Бюро по труда

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 4.2.1					
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Постигнато в периода на мониторинга**	**Цел 2023**	**Източник на данни**
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	1	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	1	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ размер на инвестициите /със съфинансиране/	Лева	194 650	400 000	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
Резултат	Брой предприятия, въвели нов продукт или технология	Брой	0	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Модернизирани предприятия	Брой	0	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой предприятия, произвеждащи биологични продукти	Брой	0	1	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Въздействие	Създадени работни места	Брой	0	5	Мониторинг База данни и отчети МИГ

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 6.4.1					
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Постигнато в периода на мониторинга**	**Цел 2023**	**Източник на данни**
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	1	7	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	1	7	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ размер на инвестициите /със съфинансиране/	Лева	180 500.00	1 244 994	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой подпомогнати нови туристически дейности	Брой	0	4	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Обем на инвестициите в туризъм	Лева	0,00	400 000	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Брой подпомогнати бенефициенти за нови, нетуристически услуги	Брой	1	2	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Обем на инвестициите в нови, не туристически услуги	Лева	180 500.00	100 000	База данни и отчети МИГ и бенефициенти

Резултат	Брой подпомогнати нови дейности в стопанствата	Брой	0	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой реализирани иновации – нова услуга за територията	Брой	0	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Подпомогнати микропредприятия в сферата на техническите услуги	Брой	0	4	Мониторинг База данни и отчети МИГ
Въздействие	Общ брой създадени работни места	Брой	0	17	Мониторинг База данни и отчети МИГ

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 7.2					
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Постигнато в периода на мониторинга**	**Цел 2023**	**Източник на данни**
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	1	7	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	1	2	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ размер на инвестициите	Лева	334 957.38	1 400 000	Мониторинг База данни и отчети МИГ

	Брой проекти за изграждане/подобряване на сгради, свързани с предоставяне на услуги	Брой	0	2	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
Резултат	Изградени или ремонтирани детски площадки	Брой	0	2	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Заведения за социални услуги с подобрена база	Брой	0	1	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Подобрени младежки и спортни центрове	Брой	0	2	База данни и отчети МИГ и бенефициенти
	Подобрени културни центрове	Брой	0	1	База данни и отчети МИГ и бенефициенти

ИНДИКАТОРИ ПО МЯРКА 7.5					
Вид	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Постигнато в периода на мониторинга**	**Цел 2023**	**Източник на данни**
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	0,00	1	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	0,00	1	Мониторинг База данни и отчети МИГ
	Общ размер на инвестициите	Лева	0,00	200 000,00	Мониторинг База данни и отчети МИГ

Резултат	Брой посетители на подкрепените атракции	Брой	0,00	6 000	Проучване Отчети бенефициенти
	Брой развити туристически атракции/обекти	Брой	0,00	2	Мониторинг База данни, отчети МИГ и бенефициенти
	Брой туристически, посетителски или занаятчийски центрове, подпомогнати по мярката	Брой	0,00	1	Мониторинг База данни, отчети МИГ и бенефициенти
	Подкрепени програми за маркетинг и реклама и проекти за развитие на продукти и маркетинг на дестинациите	Брой	0,00	1	Мониторинг База данни, отчети МИГ и бенефициенти
Въздействие	Удовлетвореност на посетителите от атракциите и информационните услуги	%	0,00	70	Проучване Отчети бенефициенти
	Население, облагодетелствано от инвестициите в туризма	Брой	0,00	8 000	База данни и отчети МИГ и бенефициенти НСИ

5. МОНИТОРИНГ НА ПРОЕКТИ КЪМ СТРАТЕГИЯТА ЗА ВОМР НА МИГ-АЙТОС

Процесът на мониторинг и контрол на проектите към Стратегията за ВОМР е особено важна функция от дейността на МИГ-Айтос в рамките на общата система за мониторинг и оценка, прилагана от Сдружението. МИГ-Айтос е страна по тристранните Административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по подмярка 19.2 "Прилагане на операции в рамките на Стратегии за Водено от общностите местно развитие" от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 година. Съгласно Условията за изпълнение на одобрените проекти след сключването на Административния договор за предоставяне на БФП, **всеки бенефициент е длъжен да предостави код за достъп в модул „Управление и отчитане на проекти" в ИСУН 2020 с права на четене на служител на МИГ-Айтос**, посочен в съответна заповед на Председателя на Управителния съвет. Чрез процедурата за мониторинг се идентифицират текущите отклонения между действителното развитие и плана на действие на проекта, установяват се причините за отклоненията, генерира се информация, която може да бъде предназначена за органите на управление на МИГ и/или Управляващия орган на ПРСР 2014-2020 и Държавен фонд „Земеделие". Констатациите, придружени с анализ служат за предприемане на коригиращи мерки и предотвратяване на възможни рискове.Ключово значение за ефективния мониторинг и контрол има своевременното измерване на реалните резултати от проектните дейности посредством определени инструменти с оглед регулярно предвиждане на необходими корекции в плана на проекта и завършването му в определените срокове.

МИГ извършва последваща оценка на проекта след неговото приключване. Тя има различни аспекти, свързани с релевантността ,въздействието, ефективността и ефикасността на проекта. Оценката на изпълнението определя факторите, които допринасят за успеха или неуспеха на проекта, постиженията и резултатите, идентифицира добрите практики. **Успешно изпълнената Стратегия за ВОМР е съвкупност от успешно изпълнение проекти към нея.**

Съгласно документите на Комисията на Европейския съюз мониторингът е описан като функция, осъществявана във **фазата на изпълнение** на проектите.

Съгласно информацията в ИСУН 2020 към момента има три сключени Административни договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ от Стратегията за ВОМР за изпълнение на следните проекти:

- Административен договор № BG06RDNP001-19.226-0001-C01 от 09.06.2020 г. за изпълнение на проектно предложение с кандидат Община Айтос, код в ИСУН № BG06RDNP001-19.226-0001 с наименование „Подобряване на уличните настилки на населените места в Община Айтос" /Улици с. Поляново и с. Малка поляна/". Размер на БФП: 279 535.86 лева. Срок за изпълнение: 36 месеца

Индикатори	**Мерна единица**	**Базова стойност**	**Целева стойност**	**Достигната стойност**
1. Население, облагодетелствано от дребно мащабните инвестиции	Брой	0.00	751	0.00
2. Брой бенефициенти подпомогнати по мярката	Брой	0.00	1.00	0.00
3. Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	0.00	1.00	0.00
4. Общ размер на инвестициите	Брой	0.00	334 957.38	0.00

- Административен договор № BG06RDNP001-19.331-0002-C01 от 19.11.2020 год. за изпълнение на проект „Модернизация на млекопреработвателно предприятие" с бенефициент „Хелиос Милк" ЕООД. Размерът на одобрената субсидия (БФП) е 97 325.00 лева. Срок за изпълнение: 24 месеца

Индикатори	Мерна единица	Базова стойност	Целева стойност	Достигната стойност
1. Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	0.00	1.00	0.00
2. Модернизирани предприятия	Брой	0.00	1.00	0.00
3. Брой предприятия, въвели нов продукт или технология	Брой	0.00	1.00	0.00
4. Създадени работни места	Брой	0.00	4.00	0.00
5. Общ размер на инвестициите /със съфинансиране/	Лева	0.00	194 650,00	0.00
6. Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	0.00	1.00	0.00

- Административен договор № BG06RDNP001-19.270-0004-C01 от 17.12.2020 г. за изпълнение на проект „Пускане в експлоатация на цех за производство на мебели“ с бенефициент „Дюлгер Груп” ЕООД. Размерът на одобрената субсидия(БФП) е 135 375,00 лева. Срок за изпълнение: 24 месеца.

Индикатори	Мерна единица	Базова стойност	Целева стойност	Достигната стойност
1. Брой реализирани иновации – нова услуга за територията	Брой	0.00	1.00	0.00
2. Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	0.00	1.00	0.00
3.Общ брой създадени работни места	Брой	0.00	4.00	0.00
4. Брой подпомогнати нови дейности в стопанствата	Брой	0.00	1.00	0.00
5. Брой проекти, финансирани по мярката	Лева	0.00	1.00	0.00

6. ОЦЕНКА НА ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СВОМР

Стратегията за ВОМР е инструмент за въздействие върху групите заинтересовани страни на територията на МИГ-Айтос. В процеса на изпълнението на Стратегията за Водено от общностите местно развитие на МИГ Айтос територialните въздействия са следствие от различни по характер проекти на бенефициенти и инициативи на МИГ, свързани с популяризирането и информирането на местните общности за Стратегията за ВОМР и подхода като цяло. Общото между тях е, че всички те съответстват на основната цел на Стратегията за ВОМР: Стимулиране на местното развитие и превръщане на територията на МИГ - Айтос в динамично развиващ се селски район, с разнообразен и устойчив бизнес, осигуряващ заетост, справедливи и стабилни доходи, с адекватни за 21-ви век условия, качество и стандарт на живот за хората и ефективно използване на местните ресурси.

Интервенциите (мерките) в Стратегията за ВОМР на МИГ-Айтос са разработени да отговорят на най-важните потребности на територията, работят за постигането на поставените цели и се очаква да произведат очакваните резултати и въздействия, които да допринесат за добавената стойност на LEADER/ВОМР на местно равнище.

Оценката на добавената стойност показва какви допълнителни ползи (подобряване на социалния капитал, подобряване на местното управление, засилване на резултатите) са били създадени благодарение на правилното прилагане на метода ВОМР/ LEADER. посредством дейностите на МИГ и в частност прилагането на Стратегията за ВОМР.

Прилагането на принципите на ВОМР и изпълнението на Стратегията за ВОМР подобрява социалния капитал и местното управление на територията на МИГ-Айтос, като предизвика **промяна в поведението** на ключови участници от заинтересованите страни и големи групи от населението. Промените в поведението са свързани с:

- Промяна в модела на мислене и нагласите - чувство на принадлежност към територията, по- висока мотивация, оправдано самочувствие, които са необходими за формирането на определено поведение;

- Развитие на способностите и капацитета на индивидуалните и колективните участници в процесите на развитие на територията и прилагането на Стратегията за ВОМР - доверие, реципрочност, сътрудничество и мрежи;

- Появата на нови възможности - достъп до ресурси и социална подкрепа (умения, знания, съвети).

- Прилагането на принципите на ВОМР и изпълнението на Стратегията за ВОМР води до **подобряване на местното управление,** което се изразява в:

  - ✓ Разширяване социалната база на процесите на вземане на решения чрез включване на по-големи части от общностите и на повече заинтересовани страни при зачитане на социалното, географското, институционалното равенство и равновесието между половете;

  - ✓ Повишаване на способността и капацитета за споделено ръководство на територията на МИГ-Айтос;

  - ✓ Развиване на капацитета за управление на публични средства по европейски правила.

  - ✓ Укрепване на капацитета за изграждане на партньорства и за сътрудничество в управлението на територията.

Добавената стойност на подхода ВОМР и прилагането на СВОМР следва да се прояви и под формата на **засилване на резултатите**, (т.е. видът и качеството на изпълняваните проекти следва да водят до различни резултати от онези, които се изпълняват или теоретично биха могли да бъдат изпълнени по различни други програми/мерки). Тези различия могат да се изразяват в нови организатори на проекти, в различни видове проекти, които възникват благодарение на по-ниския праг за получаване на достъп до финансиране, в проекти, които предоставят по-голяма и по-трайна подкрепа за местното население, тъй като отговарят по-добре на техните потребности и са вградени в местните структури, което придава по-голяма устойчивост на тях и на

допълнителните ефекти, които могат да предизвикат. На този етап трудно би могла да бъде определена и оценена добавена стойност от това направление, тъй като все още няма изпълнени проекти, финансирани от Стратегията за ВОМР.

ВОМР се изпълнява съгласно специфичен метод, който създава добавена стойност под формата на подобряване на социалния капитал, подобряване на управлението и засилване на резултатите и въздействията от изпълнението на стратегията. В процеса на прилагане на СВОМР на МИГ-Айтос е постигната добавена стойност (укрепване на местния капацитет) и проактивна комуникация основно чрез дейностите за популяризиране, информиране и публичност.

Обхватът на очакваните въздействия от одобрените проекти е по-голям от планирания, което означава, че повече хора ще се възползват от направените инвестиции и създадените услуги на територията на МИГ. Одобрените проекти на бизнеса водят до диверсификация на местната икономика и повишаване на инвестиционната активност, до внедряване на алтернативи и иновации по смисъла на подхода ВОМР. Интервенциите на Стратегията за Водено от общностите местно развитие в подкрепа на бизнеса, услугите, подновяване на инфраструктурата се приемат от местната общност като средство за оживяване на територията и повишаване качеството на живот. Успешното прилагане на Стратегията за Водено от общностите местно развитие местно развитие е резултат и от умело използване и стимулиране от страна на МИГ Айтос на предприемаческия и човешкия потенциал на територията. Всичко това води и до валоризация на социално-икономическите резултати: увеличаване на икономическите дейности, свързани с ресурси и възможности, специфични за района.

Прилагането на принципите на ВОМР на територията на МИГ –Айтос води до **подобряване социалния капитал** и процесите на местно развитие в района на действие на МИГ, като предизвика промяна в поведението на ключови участници и/или на населението като цяло. Промените в поведението са свързани с:

- моделите на мислене и нагласите (мотивация, самочувствие), които са необходими за възприемането на определено поведение;
- способностите и капацитета на индивидуалните и колективните участници (доверие, реципрочност, сътрудничество и мрежи);
- новите възможности (т.е. достъп до ресурси и социална подкрепа, умения, знания, съвети).

Оценка на добавената стойност, създадена посредством механизма за изпълнение и дейностите за популяризиране, информиране и публичност, изпълнявани на територията на МИГ-Айтос

Прилагайки подхода ВОМР МИГ Айтос със своя организационен и административен капацитет, с усилията си за насърчаване на сътрудничеството в и извън организацията също генерира комбинирани социални, културни, екологични и икономически въздействия най-вече чрез дейностите за популяризиране, информиране и публичност, изпълнявани в рамките на подмярка 19.4. „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за ВОМР“.

В процеса на прилагане на СВОМР на МИГ-Айтос е постигната добавена стойност (укрепване на местния капацитет, нови за територията дейности, методи и/или подходи за овластяване на местната общност и др.) и проактивна комуникация с многообразие от комуникационни канали, които се изразяват в изпълнението на следните дейности и резултати:

Индикатор	**Общо за периода на мониторинг 2016-2020**
Брой консултирани потенциални бенефициенти	**158**
Брой на участниците в обучения	**85**
Брой на участниците в семинари и информационни срещи	**95**
Брой проведени проучвания и анализи на територията	**1**

7. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

- Като цяло прилагането Стратегията за Водено от общностите местно развитие допринася за комплексното, икономически балансираното и устойчиво развитие на територията на МИГ Айтос, стимулира предприемаческата активност и разкриването на нови работни места, съдейства за диверсификацията на производството.

- Налице е вътрешна съгласуваност на Стратегията за ВОМР - дейностите допринасят за постигането на йерархията на целите на стратегията ;

- Налице е външна съгласуваност на Стратегията за ВОМР - целите и дейностите на СВОМР са в хармония с целите за териториално развитие, установени на национално, регионално и европейско равнище;

- Налице на вертикална последователност- очакваните крайни продукти могат да генерират очакваните резултати и въздействия ;

- Налице е хоризонтална последователност - очакваните крайни продукти могат да генерират очакваните резултати и въздействия

- Към настоящия момент не са настъпили промени в района на действие на МИГ-Айтос или промяна в политиките на местно, национално и европейско ниво, свързани с развитието на селските райони и прилагането на подхода ВОМР.

С оглед на гореизложеното еднозначен е изводът, че не се налага преразглеждане на интервенционната логика на Стратегията за ВОМР на МИГ-Айтос.

Към момента на изготвяне на доклада за мониторинг и оценка не съществува риск от изпълнението на Стратегията за ВОМР на МИГ-Айтос, което е пряко следствие от добрата работа на органите на управление на МИГ-Айтос и на оперативния екип на МИГ и успешната координация с Управляващия орган на ПРСР за периода 2014-2020, както и с ДФЗ-РА;

ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ

1. Годишни доклади за отчитане изпълнението на СВОМР, подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на СВОМР“ на СНЦ „МИГ-Айтос“ за 2016 - 2019 г,
2. Годишни доклади за извършените дейности по подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за ВОМР“ на СНЦ „Местна инициативна група - Айтос” за 2016-2019г г.
3. ИСУН 2020 https://eumis2020.government.bg
4. МЗХГ, https://www.mzh.government.bg
5. Насоки.Оценка на LEADER/ВОМР, Август 2017
6. Стратегия за ВОМР на МИГ-Айтос, актуализиран документ
7. Регистър на подадените проектни предложения на МИГ-Айтос
8. Регистър на сключените административни договори на МИГ-Айтос;
9. Справки, изготвени от екипа на МИГ-Айтос.